

HANKINTAOIKAISUVAATIMUS

Asia

Oikaisuvaatimus julkista hankintaa koskevassa asiassa: siirtymäajan suorahankinta talous-, palkkahallinto- ja ohjelmistopalveluista

Hakija

Azets Insight Oy

Asiamiehet ja prosessiosoite

Julius Parikka
Partner

Vestra Advisors Oy
Aleksanterinkatu 15B
00100 Helsinki
puh. 020-123 1021
julius.parikka@vestra.fi

Teemu Yli-Savola
OTM

Vestra Advisors Oy
Aleksanterinkatu 15B
00100 Helsinki
puh. 020-123 1020
teemu.yli-savola@vestra.fi

Hankintayksikkö

Porin kaupunki
PL 121
28101 PORI

Salassapito

Tämä oikaisuvaatimus ei sisällä Hakijan liikesalaisuuksia.

1 Vaatimukset

Azets Insight Oy (jäljempänä "**Hakija**") pyytää kunnioittavasti, Porin kaupunki (jäljempänä "**Hankintayksikkö**") kumoaa hankkivansa talous-, palkkahallinto- ja ohjelmistopalveluja koskevan suorahankintapäätöksen 30.3.2026 (§ 131) ja korjaa virheellisen menettelynsä.

2 Perustelut

2.1 Taustaa

Hankintayksikkö on 13.4.2026 julkaistulla ennakoilmoituksella ilmoittanut hankkivansa talous-, palkkahallinto- ja ohjelmistopalveluja Administer Oyj:ltä suorahankintana järjestämättä asiasta julkista tarjouskilpailua. Porin kaupunginhallitus on tehnyt suorahankintaa koskevan päätöksen 30.3.2026 (§ 131).

Hankintamenettelynä on ilmoitettu käytettävän suorahankintaa. Hankinta koskee siirtymäajan talous-, palkka- ja ohjelmistopalveluja sekä niihin liittyviä järjestelmiä. Sopimus on ilmoitettu tehtäväksi toistaiseksi voimassa olevana. Suorahankinnasta on ennakoilmoituksessa todettu seuraavaa:

"Suorahankinnan oikeusperuste:

Äärimmäinen kiire (HL 40 § 2 mom. 4-kohta): suorahankinta perustuu ennalta arvaamattomaan ja hankintayksiköstä riippumattomaan äärimmäiseen kiireeseen. Hankintayksikön kilpailuttamisveloite on syntynyt voimassa olevan sopimuksen siirtyessä liiketoimintakaupan myötä uudelle, markkinoilla toimivalle palveluntuottajalle. Hankintayksikkö ei ole aiheuttanut tilannetta omalla toiminnallaan eikä viivyttelyllä, eikä kilpailuttamatta jättäminen perustu hankinnanvaraiseen valintaan.

Teknisestä syystä vain tietty toimittaja voi toteuttaa hankinnan / palvelun tässä aikataulussa (HL 40 § 2 mom. 2-kohta): Talous-, palkka- ja ohjelmistopalvelujen järjestelmät ovat toimittajakohtaisia ja niiden: tekninen arkkitehtuuri, rajapinnat, dokumentaatio, käyttö- ja ylläpitoympäristö ovat nykyisen toimittajan hallinnassa. Muu toimija ei kykene ottamaan järjestelmiä haltuunsa tai tuottamaan palvelua kohtuullisessa ajassa ilman merkittävää riskiä kaupungin lakisääteisten tehtävien järjestämiselle ja tuottamiselle. Tämä arvio koskee nimenomaan siirtymäaika. Hankintayksikkö arvioi, että pidemmällä aikavälillä markkinoilla on tarjolla myös muita vaihtoehtoisia ratkaisuja.

Siirtymäaika saattaa kokonaisuudessaan kestää jopa 36 kuukautta. Tämän vuoksi siirtymäaika ja siihen liittyvä välttämätön suorahankinta on toteutettava toistaiseksi voimassa olevana ratkaisuna, kunnes uusi toimintatapa ja / tai palvelusopimus on saatu hallitusti voimaan."

Ennakoilmoitus suorahankinnasta on julkaistu TED:ssä 13.4.2026. Määräaika hankinta-oikaisuvaatimuksen tekemiselle päättyy näin ollen aikaisintaan 27.4.2026 ja oikaisuvaatimus on tehty lakisääteisessä 14 päivän määräajassa.

2.2 Sovellettavista hankintasäännöksistä

Julkisista hankinnoista annetun lain (1397/2016, jäljempänä "**hankintalaki**") 1 §:n 1 momentin mukaan valtion ja kuntien viranomaisten sekä muiden mainitun lain 5 §:ssä tarkoitettujen hankintayksiköiden on kilpailutettava hankintansa ja käyttöoikeussopimuksensa siten kuin tässä laissa säädetään.

Hankintalain 3 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Hankintalain 40 §:n 1 momentin mukaan suorahankinnassa hankintayksikkö neuvottelee valitsemiensa toimittajien kanssa hankintasopimuksen ehdoista julkaisematta etukäteen hankintailmoitusta.

Hankintalain esitöiden (HE 108/2016 vp s. 133) mukaan laissa esitetyt suorahankinnan edellytykset ovat tyhjentyviä. Koska suorahankinta on poikkeus yleiseen ja avoimeen kilpailuttamisvelvollisuuteen, sen käyttöedellytyksiä on tulkittava suppeasti.

Hankintalain 40 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan hankintayksikkö voi valita suorahankinnan, jos teknisestä tai yksinoikeuden suojaamiseen liittyvästä syystä vain tietty toimittaja voi toteuttaa hankinnan. Lisäedellytyksenä on, että järkeviä vaihtoehtoisia tai korvaavia ratkaisuja ei ole eikä kilpailun puuttuminen johdu hankinnan ehtojen keinotekoisesta kaavailamisesta. Hankintalain 40 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan hankintayksikkö voi valita suorahankinnan, jos sopimuksen tekeminen on ehdottoman välttämätöntä eikä säädettyjä määräaikoja voida noudattaa hankintayksiköstä riippumattomasta, ennalta arvaamattomasta syystä aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi.

Hankintalain 40 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan hankintayksikkö voi valita suorahankinnan, jos sopimuksen tekeminen on ehdottoman välttämätöntä eikä säädettyjä määräaikoja voida noudattaa hankintayksiköstä riippumattomasta, ennalta arvaamattomasta syystä aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi.

Hankintalain 40 §:n 2 momentin 4 kohdan esitöiden (HE 108/2016 vp s. 136) mukaan suorahankinta on mahdollinen äärimmäisen kiireen perusteella vain, jos kiireen syy on hankintayksiköstä riippumaton ja ennalta arvaamaton. Hankintayksikön on osoitettava, ettei se ole itse aiheuttanut kiiretilannetta omalla toiminnallaan tai laiminlyönnillään. Säännöstä on tulkittava suppeasti, ja sen soveltaminen edellyttää, että hankintayksikkö ei olisi voinut kohdulla ennakoita tilannetta eikä varautua siihen käynnistämällä hankintamenettelyn ajoissa.

2.3 Hankintamenettelyn virheellisyydestä

Hankintayksikkö on ilmoittanut hankkivansa talous-, palkkahallinto- ja ohjelmistopalveluja Administer Oyj:ltä suorahankintana vedoten hankintalain 40 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaiseen äärimmäiseen kiireeseen sekä hankintalain 40 §:n 2 kohdan 2 mukaiseen tekniseen syyhyn, jonka vuoksi vain tietty toimittaja voi toteuttaa hankinnan. Hakija toteaa, ettei kummallekaan suorahankintaperusteelle ole lainmukaisia edellytyksiä.

2.3.1 Äärimmäinen kiire

Äärimmäisen kiireen perusteen osalta Hakija toteaa, ettei kyseessä ole Hankintayksiköstä riippumaton ja ennalta arvaamaton tilanne. Ennakoilmoituksen mukaan yrityskauppaa koskeva aiesopimus Administer Oyj:n ja Numera Palvelut Oy:n välillä on tullut julki jo kesäkuussa 2025, ja Hankintayksikkö on siten ollut tietoinen sidosyksikköaseman päättymisestä ja palvelujen uudelleenjärjestelyn tarpeesta huomattavan pitkään ennen suorahankintapäätöksen tekemistä 30.3.2026. Lisäksi Porin kaupunginjohtaja Lauri Innanen on toiminut Numera Palvelut Oy:n hallituksessa 17.6.2024 lähtien, mikä edelleen osoittaa, että

hän ja siten Hankintayksikkö ovat olleet tietoisia edellä mainituista seikoista jo ennen yrittäjäkaupan julkistamistakin. Hankintayksiköllä on ollut riittävästi aikaa käynnistää kilpailutus, eikä tilannetta voida pitää hankintalain tarkoittamalla tavalla ennalta-arvaamattomana. Äärimmäisen kiireen peruste edellyttää, ettei hankintayksikkö ole itse aiheuttanut kiiretilannetta laiminlyönnillään tai viivytyksillään. Hankintayksikön passiivisuus kilpailutuksen käynnistämässä ei täytä tätä edellytystä.

Hakija toteaa olevan erityisen ongelmallista, että Hankintayksikkö on ilmoittanut suorahankinnan tehtäväksi toistaiseksi voimassa olevana ratkaisuna. Hankintalain 40 §:n 2 momentin 4 kohdan mukainen äärimmäiseen kiireeseen perustuva suorahankinta on tarkoitettu tilapäiseksi ja ajallisesti rajatuksi ratkaisuksi. Toistaiseksi voimassa oleva suorahankintasopimus on ristiriidassa suorahankintaperusteiden suppean tulkinnan kanssa ja ylittää sen, mikä on välttämätöntä tilanteen ratkaisemiseksi. Hankintayksikkö on itse arvioinut, että siirtymäaika saattaa kestää jopa 36 kuukautta, mutta tästä huolimatta sopimusta ei ole rajattu määräaikaiseksi.

Lisäksi Hakija toteaa, että Hankintayksikön arvio siirtymäajan pituudesta (36 kk) on virheellinen eikä se perustu tosiseikkoihin. Hakija toteaa, että uuden järjestelmän ja palveluntuottajan käyttöönotto on täysin mahdollista toteuttaa 6–12 kuukaudessa. Vastaavanlaista järjestelmäpalvelun hankintaa koskevassa vapaaehtoista ennakoavoimutta (ex ante) koskevassa ilmoituksessa (jäljempänä ”**ennakkoilmoitus**”) Espoon kaupunki on arvioinut hankintamenettelyn ja järjestelmän käyttöönoton kokonaisajan ”reilusti yli vuodeksi”, joka on kokonaisuudessaankin huomattavasti lyhyempi kuin Hankintayksikön siirtymäajaksi arvioima 36 kuukautta.

Korkein hallinto-oikeus on ratkaisussaan KHO:2011:59 vahvistanut, että suorahankinta on tehtävä niin kohteen kuin kestonkin osalta ainoastaan siinä laajuudessa kuin sopimuksen tekeminen on ehdottoman välttämätöntä. Mainitussa tapauksessa sopimus oli tehty pidempänä ja laajempana kuin olisi ollut välttämätöntä, mikä johti suorahankintapäätöksen kumoamiseen. Nyt käsillä olevassa asiassa Hankintayksikkö on itse arvioinut siirtymäajan kestäväksi enintään 36 kuukautta, mutta tästä huolimatta sopimus on ilmoitettu tehtäväksi toistaiseksi voimassa olevana. Hakija katsoo, että toistaiseksi voimassa oleva sopimus on välttämättömyyden vaatimuksen vastainen.

Euroopan unionin tuomioistuin on vakiinnuttanut kiireperusteiden tulkintaa koskevat periaatteet asiassa C-318/94, komissio v. Saksa (28.3.1996). Tuomioistuin on katsonut, että suorahankintaa koskevia poikkeamisperusteita on tulkittava suppeasti ja että näyttövelvollisuus poikkeuksen edellytysten täyttymisestä kuuluu siihen vetoavalle hankintayksikölle. Tuomioistuin totesi ratkaisussaan, että kiireperusteiden nojalla tehty suorahankinta ilman hankintailmoitusta on sallittu ainoastaan, mikäli kolme kumulatiivista edellytystä täyttyvät: (1) ennakoimaton tapahtuma, (2) äärimmäinen kiire, jonka vuoksi muissa menettelyissä säädettyjen määräaikaisten noudattaminen on mahdotonta, sekä (3) syy-yhteys ennakoimattoman tapahtuman ja äärimmäisen kiireen välillä. Yhdenkin edellytyksen puuttuminen estää suorahankinnan käytön. Tuomioistuin on lisäksi katsonut, ettei sellainen tapahtuma, joka on ollut kohtuudella ennakoitavissa, täytä ennakoimattomuuden vaatimusta. Nyt käsillä olevassa asiassa Hankintayksikkö ei voi vedota äärimmäiseen kiireeseen, sillä sekä Numera Palvelut Oy:n sidosyksikköaseman päättyminen liiketoimintakaupan johdosta että kilpailuttamisvelvoitteen syntyminen ovat olleet Hankintayksikön tiedossa riittävän ajoissa hankinnan kilpailuttamiseksi.

Markkinaoikeus on muun muassa ratkaisussaan MAO:436/15 todennut, että hankintayksikkö ei voi vedota äärimmäiseen kiireeseen, kun se on ollut tietoinen kilpailuttamisveloitteen syntymiseen johtaneesta muutoksesta jo pitkään ennen suorahankintapäätöstä. Markkinaoikeus on ratkaisussaan todennut muun muassa seuraavaa:

"Ottaan huomioon, että Mikkelin kaupungin on täytynyt olla tietoinen 1.9.2013 lähtien siitä, että se on velvollinen yhtiöittämään vastineessaan tarkoittamansa liikelaitoksensa vuoden 2014 loppuun mennessä, hankintayksikkö ei ole voinut valita suorahankintaa myöskään hankintalain 27 §:n 3 kohdan mukaisesta siitä riippumattomasta, ennalta arvaamattomasta syystä aiheutuneen äärimmäisestä kiireen vuoksi."

Markkinaoikeus kumosi suorahankintapäätöksen ja velvoitti Mikkelin kaupungin järjestämään asiassa julkisen tarjouskilpailun.

Markkinaoikeus on vahvistanut saman linjan ratkaisussaan MAO:279/18 liikkeenluovutus-tilanteiden osalta. Tapauksessa oli kyse tietojärjestelmähankinnoista, joissa hankintayksikkö vetosi kiireeseen liikkeenluovutuksesta aiheutuneen siirtymätarpeen perusteella. Markkinaoikeus hylkäsi kiireperusteen nimenomaisesti todeten, että "mahdollisen kiireen ei siten voida katsoa aiheutuneen hankintayksiköstä riippumattomasta, ennalta arvaamattomasta syystä." Tämä vastaa suoraan nyt käsillä olevaa tilannetta, jossa Hankintayksikön kilpailuttamisvelvoite syntyi liiketoimintakaupasta.

Markkinaoikeus on vakiintuneessa oikeuskäytännössään vahvistanut, että suorahankinta-edellytyksiä on tulkittava suppeasti ja hankintayksikön on määriteltävä sekä yksilöitävä tarkasti ja tapauskohtaisesti suorahankinnan perusteena vedotut syyt. Hankintayksiköllä on myös näyttövelvollisuus vetoamiensa suorahankinnan edellytysten täyttymisestä (ks. esim. MAO:202/2025 ja MAO:247/20).

Nyt käsillä olevassa asiassa Hankintayksikkö ei ole osoittanut, että äärimmäisen kiireen edellytykset täytyisivät, kun otetaan huomioon, että Hankintayksikkö on ollut tietoinen tilanteesta jo kesäkuusta 2025 lähtien. Hankintayksikkö ei ole myöskään osoittanut, ettei vaihtoehtoisia tai korvaavia ratkaisuja olisi saatavissa markkinoilta.

Korkein hallinto-oikeus on ratkaisussaan KHO:2019:10 hylännyt kiireperusteen tilanteessa, jossa hankintayksikkö vetosi sote-uudistuksen aikataulun epävarmuuteen. KHO totesi, että siirtymäkauden tarve ei täytä hankintalain edellytystä hankintayksiköstä riippumattomasta, ennalta arvaamattomasta syystä aiheutuneesta äärimmäisestä kiireestä.

Yllä esitetystä seuraa, ettei Hankintayksiköllä ole ollut hankintalain 40 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaista perustetta suorahankinnalle, ja Hankintayksikkö on siten toiminut virheellisesti perustellessaan talous-, palkkahallinto- ja ohjelmistopalveluiden suorahankinnan kyseisellä lainkohdalla.

2.3.2 Tekninen syy suorahankinnalle

Hankintayksikkö on äärimmäisen kiireen lisäksi ilmoittanut suorahankinnan perusteeksi hankintalain 40 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua teknisen syyn vedoten siihen, että vain Administer Oyj voisi toteuttaa hankinnan Hankintayksikön arvioimassa aikataulussa. Ennakoilmoituksessaan Hankintayksikkö on esittänyt, että suorahankinnan kohteena olevat talous-, palkka- ja ohjelmistopalvelujen järjestelmät ovat toimittajakohtaisia ja niiden tekninen arkkitehtuuri, rajapinnat, dokumentaatio sekä käyttö- ja ylläpitoympäristö ovat nykyisen toimittajan hallinnassa.

Hakija toteaa, että hankintalain 40 §:n 2 momentin 2 kohdan mukainen tekninen syy ja 4 kohdan mukainen äärimmäinen kiire ovat toisistaan erillisiä suorahankintaperusteita, joiden edellytysten täyttymistä tulee arvioida itsenäisesti. Hankintayksikkö on ennakoilmoituksessaan ilmoittanut teknistä syytä koskevan suorahankintaperusteen johtuvan nimenomaisesti aikataulullisista syistä. Näitä kahta suorahankintaperustetta ei voida kuitenkaan Hankintayksikön esittämällä yhdistää, joten Hankintayksikön logiikka on tältä osin virheelinen. Tästä huolimatta Hakija toteaa, että teknistä syytä koskevan suorahankintaperusteen edellytykset eivät täyty myöskään itsenäisenä suorahankintaperusteena.

Suorahankinnan toteuttaminen hankintalain 40 §:n 2 momentin 2 kohdan perusteella edellyttää, että 1) teknisestä tai yksinoikeuden suojaamiseen liittyvästä syystä vain tietty toimittaja voi toteuttaa hankinnan, 2) järkeviä vaihtoehtoisia tai korvaavia ratkaisuja ei ole, ja että 3) kilpailun puuttuminen ei johdu hankinnan ehtojen keinotekoisesta kaventamisesta. Säännöksen sanamuodon mukaan kaikkien edellä mainittujen edellytysten on täytyttävä samanaikaisesti.

Mainitun lainkohdan esitöiden mukaan (HE 108/2016 vp s. 134 ja 135) suorahankinta on mahdollinen, jos vain tietty toimittaja voi toteuttaa hankinnan, koska kilpailua ei ole teknisestä tai yksinoikeuden suojaamiseen liittyvästä syystä. Säännös perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/24/EU julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (hankintadirektiivi) 32 artiklan 2 kohdan b alakohdan ii ja iii alakohtiin. Hankintadirektiivin johdanto-osan 50 perustelukappaleen mukaan, jos kilpailun puute johtuu teknisistä syistä, nämä syyt on määriteltävä tarkasti ja perusteltava tapauskohtaisesti. Hankintayksikön on esimerkiksi osoitettava, että muun toimittajan on teknisesti lähes mahdotonta saavuttaa vaadittu suoritustaso tai että on tarpeen käyttää erityistä tietotaitoa, välineitä tai keinoja, joita ainoastaan yhdellä toimittajalla on käytettävissään.

Edelleen kyseisen lainkohdan esitöiden mukaan yksinoikeuden suojaamisen vuoksi suorahankinta on mahdollinen esimerkiksi silloin, kun hankintaa ei voida kilpailuttaa ainoan mahdollisen toimittajan suojattujen immateriaalioikeuksien vuoksi. Säännöksen käyttötilanteiden tulee olla perusteltuja. Hankintadirektiivin johdanto-osan perustelukappaleen 50 perusteella kyseessä tulee olla objektiivinen yksinoikeus siten, että hankintaviranomainen ei ole itse saanut aikaan tällaista tilannetta tulevaa hankintamenettelyä ajatellen. Edellä mainittujen hankintalain 40 §:n 2 momentin 2 kohdan esitöiden (s. 134) mukaan säännöksen tarkoituksena syynä ei voi siten olla esimerkiksi hankintayksikön ilman pakottavaa syytä toteuttamat toimet tai tekemät sopimukset, joilla taataan tietyille palveluntarjoajalle yksinoikeus palvelujen tuottamiseen. Suorahankintaa käyttävien hankintayksiköiden on perusteltava, miksi ne eivät voi käyttää vaihtoehtoja, vastaavia tai korvaavia tuotteita tai ratkaisuja. Suorahankintaperustetta ei saa käyttää, jos kilpailun puuttuminen johtuu hankinnan ehtojen keinotekoisesta ja hankinnan tarpeisiin nähden perusteettomasta määrittelystä.

Hakija toteaa, että markkinoilla on useita toimijoita, jotka tarjoavat talous-, palkkahallinto- ja ohjelmistopalveluja kunnille ja hyvinvointialueille. Hakija on yksi tällaisista toimijoista ja kykenee tarjoamaan vastaavia palveluja. Hankintayksikkö ei ole ennakoilmoituksessaan osoittanut, ettei vaihtoehtoisia tai korvaavia ratkaisuja olisi markkinoilla saatavilla. On myös selvää, että samaan lopputulokseen voidaan päästä muidenkin markkinoilla toimijoiden tarjoamien ratkaisujen avulla. Hankintayksikkö on itsekin todennut ennakoilmoitukses-

saan, että "pidemmällä aikavälillä markkinoilla on tarjolla myös muita vaihtoehtoisia ratkaisuja", mikä osoittaa, ettei kyseessä ole tilanne, jossa vain yksi toimittaja voisi teknisestä syystä toteuttaa hankinnan.

Markkinaoikeus on ratkaisussaan MAO:127/2026 vahvistanut, että suorahankinnan käytödellytyksiä on tulkittava suppeasti ja että hankintayksiköllä on näyttövelvollisuus suorahankinnan edellytysten toteutumisesta. Markkinaoikeuden ratkaisun mukaan hankintayksikön on määriteltävä ja yksilöitävä tarkasti ja tapauskohtaisesti suorahankinnan perusteena vedotut tekniset syyt. Markkinaoikeus totesi muutoksenkohteena olleen suorahankinnan lainvastaiseksi muun ohella siksi, ettei hankintayksikkö ollut konkreettisesti yksilöinyt teknisiä syitä eikä esittänyt minkäänlaista markkinaselvitystä siitä, ettei yhteensopivia laitteita tai palveluja olisi ollut muiden toimittajien tarjoamana.

Ratkaisussaan MAO:247/20 markkinaoikeus totesi, että hankintayksikkö ei ollut esittänyt selvitystä siitä, että valittu toimittaja olisi ollut ainoa mahdollinen palveluntarjoaja esimerkiksi immateriaalioikeuksien, resurssien tai muun objektiivisen syyn perusteella, jolloin suorahankintaperuste ei täytynyt. Markkinaoikeus noudatti samaa linjaa ratkaisussaan MAO:324/19, jossa se totesi, että suorahankinta teknisestä syystä edellyttää, että hankintayksikkö selvittää riittävän laajasti, ettei markkinoilla ole muita toimittajia tai vaihtoehtoisia ratkaisuja hankinnan toteuttamiseksi.

Korkein hallinto-oikeus on ratkaisussaan KHO: 2019:10 hylännyt teknisen syyn perusteen potilastietojärjestelmähankinnassa todeten, että "asiassa ei ollut osoitettu, että useamman järjestelmän käyttäminen olisi käytännössä mahdotonta" eikä hankintayksikkö ollut selvittänyt, ettei rajapintojen toteuttaminen olisi teknisesti mahdollista. Sama näyttökynnys koskee nyt käsillä olevaa tilannetta. Hankintayksiköllä on näyttövelvollisuus siitä, että ainoastaan Administer Oyj pystyy teknisistä syistä tuottamaan palvelun, eikä tätä ole ennakoilmoituksessa asianmukaisesti osoitettu.

Euroopan unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan poikkeuksia kilpailuttamisvelvollisuudesta on tulkittava suppeasti. Asiassa C-578/23 (Česká republika – Generální finanční ředitelství, 9.1.2025) tuomioistuin vahvisti, että hankintayksikön on tehtävä kaikki kohtuudella edellytettävä välttääkseen suorahankinnan käytön. Lisäksi hankintayksikön on osoitettava, ettei teknisten syiden tai yksinoikeuksien muodostama tilanne ole sen itsensä aikaansaama tai ylläpitämä. Tuomioistuimen mukaan yksinoikeuteen vetoaminen ei ole perusteltua, jos kilpailun puuttuminen on johdettavissa hankintayksikön omaan toimintaan, ja arvioinnissa on otettava huomioon sekä alkuperäisen järjestelyn olosuhteet että koko ajanjakso alkuperäisestä sopimuksesta menettelyn valintahetkeen.

Hakija toteaa, että Hankintayksikkö ei ole esittänyt mitään tosiasiallista näyttöä tekniseen syyhyn perustuvan suorahankintaperusteen olemassaololle itsenäisenä suorahankintaperusteenaan. Hankintayksikön esittämät aikataululliset syyt ovat johdettavissa Hankintayksikön omasta toiminnasta, ja ne perustuvat Hankintayksikön virheelliseen arvioon hankinnan kohteena olevien palveluiden siirtymäajasta. Kuten Hakija on ylempänä tässä valituksessa todennut, edellytykset hankintalain 40 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaiselle äärimmäiselle kiireelle eivät täyty. Tämän vuoksi aikataululliset syyt eivät myöskään voi olla perusteena tekninen syy -suorahankintaperusteen olemassaololle.

Edellä esitetyin perusteluin Hakija toteaa, että Hankintayksikkö ei ole näyttänyt, että vain Administer Oyj voisi teknisestä syystä toteuttaa hankinnan, eikä se ole osoittanut, ettei

markkinoilla olisi järkeviä vaihtoehtoisia tai korvaavia ratkaisuja. Hankintalain 40 §:n 2 momentin 2 kohdan mukainen suoramarkintaperuste ei siten täyty.

2.3.3 Lopuksi

Hakija katsoo, ettei Hankintayksikkö ole näyttänyt, että suoramarkinnan edellytykset täyttyisivät hankintalain 40 §:n 2 momentin 2 kohdan tai 4 kohdan perusteella. Hakijalla on tarjota vaihtoehtoisia ratkaisuja Hankintayksikön tarpeisiin, ja Hankintayksikön olisi tullut kilpailuttaa hankinta hankintalain mukaisesti.

Hankintayksikkö on yllä esitetyllä tavalla toiminut julkisista hankinnoista annettujen oikeusohjeiden vastaisesti toteuttaessaan suoramarkinnan ilman lainmukaisia edellytyksiä.

3 Valitus markkinaoikeuteen

Hankintalain 148 §:n mukaisesti Hakija ilmoittaa Hankintayksikölle, että Hakija on samanaikaisesti tämän oikaisuvaatimuksen toimittamisen kanssa saattanut asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Hakija toivoo kuitenkin ensisijaisesti asian ratkeavan hankintaoikaisu-menettelyssä, jolloin markkinaoikeusprosessia ei tarvitsisi käydä kokonaisuudessaan läpi.

4 Päiväys ja allekirjoitus

Helsingissä, 20. päivänä huhtikuuta 2026.

Azets Insight Oy:n puolesta,

Laati

Julius Parikka
Partner,
Luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja
Vestra Advisors Oy

Teemu Yli-Savola
Legal Counsel
Oikeustieteen maisteri
Vestra Advisors Oy